

לפני פסח חיתנתי ב"ה את בני שיחי', כיבדני בהשתתפותו שר השיכון הרב גולדקנופף, החבר'ה ניסו להתחכם ולשיר את ההמנון הידוע של "בשלטון הכופרים" אך בבצ'יק היסה אותם והוא צודק, אי אפשר להיות בתוך הממשלה ובחוקותיהם אין אנו מתחשבים, יש חוק ואתה חייב לפעול בתוך המסגרת אם ברצונך להביא הישגים לציבור שבחר בך ולעם בכלל.

באותו יום עצמו נכח השר לראות את כח השלטון, כאשר הוא יושב על ההגה אך שר האוצר סמוטריץ שם את הרגל על הברקס של מכונת הקזינו הממשלתי והודיע כי אין יותר הגרלות עד לסידור העניין לשביעות רצונו.

את המשל עם הברקס לא המצאתי אלא אמר לי אותו שר שיכון קודם שהיה כאן והיה דווקא די מוצלח, עד שהוא עבר למשרד הביטחון היה יואב גלנט סיפור של הצלחה והביא את הגרלות הענק הזכורות לטוב.

כנס של בכירי ענף הנדל"ן במגזר החרדי שארגן אז דוד מרגליות השתתף גלנט, שאלתי אותו לגבי בעיות מסוימות שהיו אז בינו לבין שר האוצר כחלון (שמינה את גלנט וחסף ממנו, בדיוק כפי שעשה לביבי אחריו) ותשובתו הפתיעה מאוד:

"אני מרגיש כמו תלמיד בשיעורי נהיגה, אתה יושב על ההגה, כל הכפתורים אצלך ואתה מרגיש מלך הכביש, אבל לידך יושב הבעל-הבית האמיתי, למורה הנהיגה יש ברקס נוסף, ואם הוא לוחץ עליו אתה לא יכול לעשות כלום".

זה בדיוק מה שקורה כעת, חילוקי דעות בין השרים אשר השלכותיהן יורגשו בכל בית, מתברר כי למרות שכל המפתחות לכאורה בידי שר השיכון, כולל מועצת רמ"י שכפופה למשרד השיכון, בפועל בעל המאה הוא כידוע בעל הדעה וכשיש לו דעה אין מעה.

תיאורטית יכול שר השיכון להתקדם בלי לשאול את שר האוצר, אלא שענינו בראשו והוא מבין כי המשמעות היא שיתוק מוחלט של ההגרות, גם אם אנשים יזכו בדירות לא תהיה אפשרות מעשית להביא להם אותן.

על מה המחלוקת?

כמו בכל מחלוקת, יש את מה שאומרים ויש את המניעים האמיתיים למחלוקת.

הטענה ההגיונית של סמוטריץ היא שאין היגיון בחלוקת דירות חצי חנים במרכז הארץ ולכן הוא מבקש להעביר את ההגרות אך ורק לפריפריה, אין שום סיבה שהמדינה תממן רכישת דירות ברעננה והרצליה וגם לא בבית שמש ואלעד, מי שיש לו כסף לשלם שתי מיליון ישלם שתיים וחצי מיליון, המדינה צריכה לממן את מי שאין לו ומוכן לגור בדימונה וקריית שמונה.

ההיגיון צרוף אך לכבוד שר האוצר חסרה ידיעה פשוטה שלא נמצאת באקסלים של הרפרנטים באוצר אך כל מי שעוסק בתחום ברמת השטח יודע זאת:

כבר מזמן לא מדובר רק בבחירת דירה למגורים אלא באפשרות היחידה להגיע לקורת גג ובהמשך להמירה במקום מגורים נחשק, רוב מוחלט של הזוכים לא חושבים לרגע לגור במקום זכיתם, יש לי אברכים שהמלצתי להם לזכות בג'יסר-א-זרקא ולא מתוכננת שם שום

קהילה קדושה לפני ביאת המשיח, אלא פשוט עשיתי חשבון שאם מוכרים לך דירה על הים צמוד לקיסריה במחירים ערביים – אתה לוקח, והם מודים לי על כך מאוד.

ועוד משהו ששר האוצר כנראה לא יודע: בשיטת "דירה בהנחה" שפיתח השר הנוכחי, אין (לצערי) הבדל גדול ברווח שבין המרכז לפריפריה, עדיין מדובר בסכומים גדולים מאוד אך הסתיימו שאנשים זכו בדירה בשרי ישראל או בהרצליה עם רווח של חמישה מיליון ₪.

במצב הזה אין בסיס איתן לטענת המרכז מול פריפריה למרות שכאמור על ההיגיון של החלוקה עצמה אין חולק, בפרט שסמוטריץ גם מדבר על צמצום המספרים גם בפריפריה בניסיון לחסוך כמה מיליארדים על חשבון התכנית היחידה לדיור בר השגה.

ולפיכך נראה כי יש כאן אירוע נוסף והוא קשור למאבקים פוליטיים ולאג'נדה של סמוטריץ נגדנו, לא נאריך כאן היות ואין כאן מדור פוליטי אך היהודי עם הזקן והציצית הוא לאו דווקא בצד שלנו, תכניתו עלולה לשלול בסופו של דבר את הציבור החרדי מכל התכנית ולבצע בפועל את מה שהיועצת המשפטית לממשלה לא מעזה להציע, בדרך הוא יגע בעצב הרגיש של השכול למרות שהוא יודע שדווקא שר השיכון הנוכחי הוא זה שנתן למשרתי מילואים ייתרון בהגרלות (למרות מחאותינו, לא אהבנו את זה אך לא הייתה ברירה כנראה).

תהיינה הסיבות אשר תהיינה, את מחיר הברקסים של סמוטריץ כולנו משלמים ונמשיך לשלם, בשנה האזרחית החולפת הייתה כמות דירות אדירה שהשתחררה לשוק ובתחילת השנה הנוכחית היה השוונג הזה אמור להמשיך, מה שאמור להוריד מחירים בסופו של דבר ולהקל על כולנו, אך פתאום צץ העניין הזה ותקע את הכל.

המצב הנוכחי הוא שיש עשרות אלפי דירות (!) שיכולות לצאת למכרזים אתמול, הכל מוכן על המדף ורק מחכים למועצת רמ"י שתלחץ על ה"אנטר" כדי לצאת לדרך ולהושיע את העם, אך הם תקועים במחסנים הווירטואליים של רשות מקרקעי ישראל.

ולא רק הם, 5000 דירות יש שכבר היו המכרזים בהם, הם כבר שייכים לקבלנים שרק ממתנים לפתיחת ההגרלות כדי לייעד בית פלוני לפלוני, אך הכל תקוע כאמור, ואגב כל החמשת אלפים אינם בערים חרדיות, צור הדסה סובלים ביחד עם עוספיה.

זה לא רק הציבור שלנו שיסבול מהשגינות של שר האוצר אשר נוקט בכלל הידוע של בניין נערים סתירה, קודם כל להרוס את התכנית היחידה שהביאה עד כה מזור למאות אלפי משפחות, בפרט שלא זכורה לי פעולה כלשהי שלו בשנים האחרונות לצרכי דיור להוציא כמובן דיור ביו"ש שאנחנו מאוד מכבדים ושם סמוטריץ באמת פועל גדולות שרק לעתיד נדע להעריך.

וכאן מגיעים לשאלת ה"למעשה", מה עושים? האם למהר לרכוש דירה בטרם יעלו המחירים או שעדיף להמתין?

ובכן, בכדי לענות על עתידות אנו צריכים את כדור הבדולח שצופה דברים מראש ואין לי כלי כזה, איש לא חשב לפני ארבע שנים שתבוא כאן מגיפה ותעצור את העולם, ולפני שנתיים איש לא חלם על מלחמה מהסוג הזה, אז איש לא יכול לדעת באמת מה יהיה.

כי כל צעד שתנקטו תהיה לזה משמעות קריטית אם הצד השני יתממש:

אם תקנו דירה ולמחרת ישתחררו ההגרלות ובבת אחת ייצאו לשוק נניח עשרים אלף דירות להגרלות ועוד כסכום הזה בשוק החופשי – אתם תתחרטו מאוד.

ומאידך, אם לא תקנו ונניח תצא הודעת אבל רשמית על מות תכנית ההגרלות – כי אז המחירים יעלו לשמים, מאה אלף משפחות שכרגע יושבות על הגדר ירדו ממנו ויתחילו לחפש דירות, המשמעות היא עלייה שטרם ידענו, שוב פעם חרטה.

לפיכך אי אפשר לתת תשובה וסליחה ממי שטרם לקרוא אלף מילה בשביל לשמוע שאין תשובה אך זו המציאות, במקרה כזה יהודי טוב עולה לרבו ושואל אותו ואז הוא רגוע, כל תשובה תתקבל בברכה ובידיעה שזה רצון השם, אגב במקרה של רכישת דירה מומלץ להימחק מכל רשימות ההמתנה ולא להירשם יותר להגרלות, סתם יכאב הלב אחר כך.

גם אם לא מתייעצים עם רב, יש דרכים להכריע ספיקות וכל אחד בדרכו, אך דבר אחד אל תעשו: אל תקבלו החלטה על סמך יועץ שיש לו אינטרס, אם למשל הוא משווק כרגע משהו ובאורח פלא מסקנת השיחה היא שצריך לקנות בדיוק את זה – זה לא שהוא לא בסדר, הוא עושה את עבודתו, זה אתם לא בסדר שאתם סומכים על מי שיש לו נגיעה בעניין, להתייעץ עימו – כן, לקבל החלטה על פיו - לא.

ואם בכל זאת נגזר עליי לתת עצה לאחד מעשרת הקוראים, הייתי ממליץ לשלב בין השניים, ישנם דרכים יצירתיות וחוקיות לחלוטין לאכול את העוגה ולהשאיר שלימה, כמו רישום של שני שלישי על שם ההורים וכיוצא באלו פתרונות, אשר אמנם עולים כמה עשרות אלפי ₪ וזה כואב אך לעניות דעתי שווה את המחיר של הסיכון.

א געזונטע זומער.